Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 41. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го БЕРЕЗНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 2, 1985 No. 41. VOL. XCII

Головний предсідник УНС порівнює голод в Етіопії до Великого голоду в Україні

Д-р Іван Флис (другий справа) передає чека конгресменові Френкові Гуаріні, почесному голові повітового комітету допомоги етіопцям. По боках — співголови Глорія Еспозіто і Домінік Д'Агоста.

Джерзі Сиӣ, Н. Дж. — У щоденнику „Джерзі Джорнал" з датою 26-го лютого ц.р., появилася велика стаття враз із світлиною про це, що українці, які відчувають подібність долі із населенням Етіопії, поспішили з допомогою там голодуючим.

Головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Флис зложив на руки провідників комітету в повіті Гадсон в Ню Джерзі, де УНС має свій осідок, для допомоги Етіопії, чек на 5,000 долярів і при тій нагоді заявив, що в Етіопії як в 1932-33 році в Україні голод є зумисне викликаний, щоб знищити протирежимне населення. Він пригадав, що в 1932-33 роках в Україні померло голодовою смертю 7 мільйонів населення наслідком політики совєтського уряду, що таким способом хотів знищити українців, які були проти комуністичного режиму.

Те саме діється тепер в Етіопії — сказав д-р І. Флис — де прокомуністичний уряд хоче голодом винищити неприхильне йому населення, видаючи гроші на все інше, а не на харчі.

Розуміючи саме подібність ситуації, УНС зложив на допомогу голодуючим в Етіопії суму 5,000 дол. і тим поповнив велику збірку на ту ціль, яка проходить в стейті Ню Джерзі до початку місяця березня.

У статті в „Джерзі Джорнал" подані також інформації про Український Народний Союз і його 90-літню працю як української обезпеченево-громадської організації на терені ЗСА і Канади.

Нагінка на „Радіо Свободу" продовжується

Джерзі Сити, Н. Дж. — У щоденнику „Крішен Сайнс Монітор" з датою 13-го лютого ц.р. появилася стаття п. н. „Нищення свободи" Дімітрі Сімеса, який є одним із активістів у Фундації Карнегі для міжнародного миру, зі сильною критикою на „Радіо Свободу" та його директорів за їхню нібито протижидівську політику.

Автор стверджує, що саме ті, які відповідають тепер за „Радіо Свободу" і „Радіо Вільна Европа" за благословенням президента Роналда Регена та поширенням технічних засобів, пропагують на своїх передачах антисемітизм, націоналізм і антидемократизм. Це, на думку автора статті, можна було зареєструвати від 2 і 1/2 року, від того часу, коли „Радіо Свободу" веде директор Джордж Бейлі. Критиками авдицій того радіо є Сімон Візенталь, відомий голова жидівської організації, яка вишукує у світі нацистів, що переслідували жидів, Ричард Пайпс, професор історії в Гарварді і колишній дорадник Р. Регена у справах СССР і жидівська організація Б'най Б'рит. З їхніх спостережень Дімітрі Сімес виraховує між іншим, що „Радіо Свобода" подавало, немов погроми жидів в Україні, хоча не повинні були мати місця, були спричинені тим, що жиди підтримували комуністів, що Дивізія Галичина, в якій українські добровольці боролися для Гітлера у Франції становила боротьбу за незалежність України, що натиск Уряду ЗСА на уряди правого напрямку придержуватись засад людських прав є неморальний і непродуктивний тощо.

Далі Д. Сімес подає, що президент і заступник Ради міжнародних передач, яких покликав Р. Реген заперечують усім тим закидам і вважають, що їх розповсюджують ті, які хочуть знищити протикомуністичні передачі. Але на думку автора статті ті, які відповідають за передачі мусять бути свідомі того, що коментатори „Радіо Свобода" щораз ясніше висловлюють свої скрайні погляди. І тут знову Д. Сімес подає „приклади", що, наприклад, головний редактор російських авдицій в часі інтерв'ю поставив питання: „Хто встановив, що антисемітизм є шкідливий?", що інший у своїй авдиції похвалив антисемітський російський журнал і що новий головний редактор українських авдицій, якого критикують за антисемітизм був членом української націоналістичної організації в часі, коли вона співпрацювала з німцями". Все це приписує Д. Сімес праці теперішнього директора „Радіо Свобода" Дж. Бейлі, від часу якого, підкреслює Д. Сімес, „компетентні" працівники „Радіо Свобода", головний редактор російських передач і його заступник мусіли зрезиґнувати, як також головний редактор українських передач, який, мовляв, мав „поміркованi погляди" був звільнений з того посту під натиском українських еміґрантів. Тепер приймають на працю радше за ідеологічними принципами, як фаховими, і „Радіо Свобода" це прибіжище для еміґраційних націоналістів, — твердить автор.

Так характеризує працю „Радіо Свобода" Дімітрі Сімес, минуле якого не дуже добре відоме та який появився не так давно на Заході. На закінчення своєї статті він закликає до негайного розгляду справи передач комісією Палати Репрезентантів.

Помер мистець Г. Смольський

Філядельфія (В. Шиприкевич). — Дня 1-го лютого 1985 року помер у Львові на 92-му році життя один з найстарших художників України, мистець-маляр Григорій Смольський, учень О. Новаківського та паризької Академії Колярossі.

Прозваний невтомним співцем Гуцульщини, він найповажнішу частину свого мистецького дорібку присвятив картинам з життя гуцулів та карпатським краєвидам. Він також був автором повісті з життя гуцулів „Довбуш".

Поховано Г. Смольського 4-го лютого на Личаківському кладовищі у Львові.

ЗАКЛИК

УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ У З'ЄДНАНИХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ В СПРАВІ ВІДЗНАЧЕННЯ ЮВІЛЕЮ 1000-ЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

В 1988 році будемо торжественно відзначувати 1000-ліття офіційного прийняття Християнства в Україні, що його довершив володар України св. рівноапостольний Володимир Великий.

Наш народ на рідних землях, перебуваючи в жорстокій неволі, не може свобідно й належно подякувати Господеві за ласку святого Хрищення наших предків і Божу благодать, що зійшла на нас усіх. Атеїстична влада поруйнувала Божі храми, а наші Церкви в Україні поза державним законом. Люди моляться Господеві в новітніх катакомбах, бо замовкли церковні дзвони, що скликали вірних на Богослуження, а увесь народ переслідують за віру в Бога і любов до батьківщини. Вороги відбирають народові право до самостійного життя, присвоюють собі усю культуру нашу, а народ русифікують.

Ми, що з Божої волі опинилися у вільному світі, й ці усі, що їхні предки переселилися з України, маємо священний обов'язок належно приготовитися й об'єднано в 1988 році віддати всенародну подяку й хвалу Господеві за святу ласку Хрищення, за тисячу років світла Божої Правди.

На нас звернені очі поневолених братів і сестер в Україні сущих і тих, що розсіяні по всьому світі. Ми, з Божої волі, маємо можливість стати в обороні правди, в обороні прав і історичної спадщини українського народу, ми маємо можливість величаво виявити подяку Всевишньому за всі щедроти, що сплили разом із Хрищенням на український народ.

Величне Тисячоліття — це в першу чергу свято святої Христової Церкви в Україні і ми, ваші духовні архипастирі звертаємося до вас, яких єднає спільність Христової віри і спільність походження, щоб ви, об'єднані любов'ю Бога й ближнього, належно приготовилися до врочистого святкування світлого Ювілею Тисячоліття Християнства в Україні. Нехай для цієї святої справи об'єднає нас любов до Господа й українського народу.

Історична хвилина цього Ювілею вимагає від нас усіх засвідчити перед Богом і світом вірність нашим священним обітам, що їх кожний із нас прирік Господеві під час нашого особистого хрищення. Обновлені у святій вірі, скріпім наші намагання гідно приготовити ювілейні торжества. До цієї праці закликає нас світла пам'ять наших предків. До цього кличуть нас терпіння, кров і муки мучеників, ісповідників, тих, що і тепер терплять за віру, за Церкву, за свій народ. Цього від нас очікують наші брати й сестри, що караються на каторжних роботах, у психушках, запроторені у тюрми, поневіряні, голодні та замерзаючі.

Саме ми тут у вільному світі мусимо об'єднано відзначити наш тисячолітній ювілей. Це буде засвідчення живучости Христової Благовісті у нашому народі. Це буде доказом зрілости нашого народу у поході до світлого майбуття.

Ми, ваші духовні архипастирі, звертаємося до всіх вас у З'єднаних Стейтах Америки: до проводів і керманичів, що стали переємцями державних установ вільної України та її вояцьких традицій, до установ наукових, культурних, освітніх, суспільно-громадських, до забезпеченевих союзів, фінансових, кооперативних, професійних об'єднань, до жіночих і молодечих товариств і організацій, до прицерковних товариств і до всіх християн українського походження. Просимо прислати представників на збори, щоб створити єдиний громадський комітет святкування 1000-ліття Християнства.

Ці збори мають відбутися в суботу, 23-го березня 1985 року, в год. 11-ій перед полуднем в домі: Український Освітньо-Культурний Центр, 700 Cedar Rd., Philadelphia, Pa. 19111, tel.: (215) 663-1166.

Вами вибраний комітет матиме обов'язок приготовити і здійснити святкування 1000-ліття.

Молимо Господа, щоб зіслав свої щедроти на вас усіх!

Цей наш заклик просимо вважати, як офіційне запрошення до всіх наших товариств і установ, щоб вони вислали своїх представників на збори для вибрання комітету. Робимо це через пресу тому, щоб когось не проминути, а дати нагоду всім включитися у велику й відповідальну працю.

Дано в Бавнд Бруку — Філядельфія,
17-го лютого Року Божого 1985.

† Мстислав
Митрополит Української Православної Церкви у ЗСА і діяспорі

† Стефан,
Митрополит Української Католицької Церкви у ЗСА

Хуліганські виступи проти газети „Вільне Слово"

Торонто. — Торонтонський щоденник „Ґлоб енд Мейл" інформує у числі з 18-го лютого, що невідомі хулігани обмазали фарбою входові двері до видавництва „Торонто Фрі Пресс", в друкарні якого друкується український тижневик „Вільне Слово", після того, як газета надрукувала в англійській і українській мовах тексти закидів Сімона Візенталя проти українців і помістила в цьому ж числі свою редакційну статтю із засудом такої практики, яка тільки розпалює антаґонізм серед етнічних канадців.

Поліція, яка тепер стереже будинок, спершу висловила здогад, що цим ділом займаються мабуть підлітки, але коли їм розповіли, що випадок трапився після надрукування редакційної з критикою С. Візенталя, поліція змінила свою думку. Це підтвердив також видавець цієї газети д-р Степан Росоха, який сам був політичним в'язнем гітлерівських таборів смерти. Він заявив кореспондентові згаданої канадської газети, що не знає хто займається таким нищівним і каригідним ділом.

ДОПОВІДЬ Д-РА І. ГОЛОВІНСЬКОГО В НТШ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує доповідь д-ра Івана Головінського на тему: „Поеми Шевченка в екзистенціяльній інтерпретації". Доповідь відбудеться в суботу, 9-го березня ц.р., о год. 4-ій по полудні, в Домі НТШ, при 63 Четверта авеню.

ПОЛЯКИ І УКРАЇНЦІ МОЛИЛИСЯ СПІЛЬНО ЗА ДУШУ ПАТРІЯРХА

Париж, Франція. — Тижневик „Українське Слово" інформує в числі з 24-го лютого ц.р., про спільне моління українців і поляків за душу Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого у польській церкві.

Святу Літургію відправив в неділю, 10-го лютого, єпископ Збігнєв Бернацкі ректор Польської католицької місії у Франції, у сослуженні дев'ятьох священиків. Присутніми біля престолу були український Владика Михайло Гринчишин, ЧНІ, екзарх українців-католиків у Франції, і о. канцлер Михайло Левенець, який виголосив коротке, але дуже влучно побудоване своїм змістом звернення до польських вірних, що заповнили церкву по береги, а частина їх мусіла слухати Богослуження надворі.

Співали два хори: польський, під керівництвом свого диригента і український під диригентурою В. Дратвінської. „Український хор був правдивою окрасою у цій небуденній події", - пише автор інформації у згаданій газеті В. Михальчук.

Короткі проповіді виголосили о. О. Стопа, який перед більше як 500 польськими вірними змалював дуже теплими словами сильветку Блаженнішого Йосифа, якого він знав особисто з численних зустрічей у Римі. Він не обмежився однак тільки до особи покійного Патріярха, але представив також незавидне положення Української Католицької Церкви в Україні, її катакомбну діяльність. Він згадав також про Українську Православну Церкву яка також переживала і переживає тяжкі незавидні часи.

Отець канцлер М. Левенець згадав у своєму слові про замордування членами державної слуби безпеки отця-патріота і прихильника профспілки „Солідарність" Єжи Попєлюшка, нового символу Польщі і Польської Церкви.

Спільні моління відбулись за стараннями Українсько-Польського Товариства в Парижі, головою якого є Владислав Желєньскі.

ІМПРЕЗА УНС В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Лос Анджелес, Каліф. — В неділю, 10-го березня ц.р., в приміщеннях Українського Культурного Центру, при 4315 Мелровз авеню, відбудеться імпреза УНС у програмі якої передбачено: год. 1-ша по полудні д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника УНСоюзу і автор книжки „Щоб зберегти спадщину", виголосить інформаційну доповідь і відповідатиме на запитання присутніх. О год. 1:30 буде висвітлений документальний фільм „За стерном долі" (60 хвилин), наратором якого є фільмовий артист українського роду Джек Піленс. Імпрезу спонзорує Український Народний Союз.

Наради УАКРади перенесені на 20-го квітня ц.р.

Джерзі Сити, Н. Дж. — Тому, що на день 23-го березня ц.р. скликають ієрархи Українських Церков збори представників українських організацій для створення Всегромадського Комітету для Відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України, наради представників організацій та Відділів Української Американської Координаційної Ради відкладено з 23-го березня ц.р. на суботу 20-го квітня 1985 року.

Ці наради УАКРади для остаточного узгіднення проєкту статуту і інших важливих справ, що відносяться до заплянованої на жовтень ц.р. Конвенції УАКРади, відбудуться в приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу, при 30 Montgomery St., Jersey City, N. J., починаючи від 10-ої години ранку.

В СВІТІ

ДЕЛЕҐАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ єпископів у якій беруть участь: кардинал Джозеф Бернардін з Чикаго, архиєпископ Джеймс Гікі з Вашінгтону, Д.К., єпископ Рене Ґраціда з Корпус Крісті, Тексас, єпископ Шін О'Маллі з американського Вірджін Айленд і архиєпископ Джан О'Коннор з Ню Йорку, після переговорів в Нікараґуа з місцевими церковними чинниками і речниками прокомуністичного сандіністського уряду очолюваного „президентом" Даніелем Ортегою, переїхала тепер до сусідньої держави Ель Сальвадору. Архиєпископ Дж. О'Коннор, який останньо почав критикувати президента Роналда Реґена за його допомогу нікараґуанським повстанцям, заявив кореспондентам на летовищі у Сан Сальвадорі, що делеґація має в пляні зустрінутись з місцевими політичними речниками і якщо це буде можливим також з представниками марксистського руху з метою довести до замирення в тій країні.

ПОНАД 30 ПРОВІДНИХ ЧЛЕНІВ забороненої робітничої профспілки „Солідарність" в Польщі звернулись із закликом до робітництва запротестувати проти арешту чотирьох членів названої профспілки, які закликали робітництво до страйку і масового протесту проти підвищення урядом цін на харчові продукти. Вміжчасі уряд відкликав підвишку, довідавшись, що ця справа може розростись у нову проблему, бо її підтримує також урядова профспілка, контрольована компартією і урядом.

МЕТЕОРОЛОГИ ШУКАЮТЬ пояснення дивного явища у природі. Наприклад, багато стейтів ЗСА втішаються гарною, майже весняною погодою, а в деяких частинах світу, у яких звичайно є гаряча погода, паде сніг, температура понизилась до 20 степенів й нижче за Фаренгайтом і багато держав, які не бачили снігу від років і не мають жадного приладдя, щоб з ним боротися, переживають зимові тижні. Пресове агентство Ройтерса інформує з Амману в Йорданії, що там випало майже два фунти снігу і в міті та його околицях постав хаос, з яким поліція і міська управа не може дати собі ради.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ізраїльського уряду Шімон Перез заявив кореспондентам, що він особисто і його уряд підтримують повністю мирну ініціятиву єгипетського президента Госні Мубарака. Ізраїль, згідно з опінією Переза, є готовий до переговорів з Єгиптом, Йорданією і Палестинською Визвольною Орґанізацією, яка включить свою делеґацію до йорданської і не виступатиме тимчасово, як окрема одиниця. Покищо не відомо коли властиво мала б розпочатись така конференція, але перший крок вже зроблено, завдяки дипломатичній активності Єгипту. Очевидно, ПВО визнала право Ізраїля на існування і підпорядкується резолюції Об'єднаних Націй, якщо переговори матимуть будь-який вигляд на полагодження палестинськго питання.

ЗСА ГОТОВІ ЗМІНИТИ СВОЮ ПОЛІТИЧНУ СТРАТЕГІЮ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Вашінгтон. — Речники Адміністрації президента Рональда Регена заявили кореспондентам, що З'єднані Стейти Америки, взявши до уваги нові напрямні у переговорах між арабськими державами й Ізраїлем у справі замирення, готові змінити свою первісну політичну стратегію на Близькому Сході і пристосувати її більше до пляну, який в останньому часі висунули Йорданія, спільно з Палестинською Визвольною Організацією з одної сторони, і Єгипет, зглядно президент Госні Мубарак, з другої.

Заява Уряду ЗСА вказує на те, що Президент Р. Реґен не хотів би поминути нагоди брати акивну участь у переговорах, кінцевою метою яких є підписання мирового договору Ізраїля з його арабськими сусідами і розв'язка питання території для палестинського населення, без чого не можна думати про мир в цій частині світу. Правда, політичні спостерігачі й аналітики думають, що справа Ливану повинна бути включена у переговори, на території якого діють добре зорганізовані, хоч розсварені між собою десятки різних терористичних груп, які знаходять морально-політичну і матеріяльну допомогу від Совєтського Союзу, за посередництвом Сирії й деяких інших арабських держав. Військова розвідка ЗСА й інших демократичних країн вже раніше інформувала про велике накопичення модерної зброї в Сирії, частина якої продістається, або прямо є призначена для терористичних груп.

Уряд ЗСА, в тому випадку, хотів би підтримати всякими способами мирну ініціятиву Єгипту, заприязненої з Америкою держави, яка чи ненайбільше спричинилися до замирення на Близькому Сході, а також заходи йорданського короля Гуссейна, якому, правдоподібно, вдалося схилити ПВО до переговорів і формального визнання резолюції Об'єднаних Націй про право Ізраїля на самостійність.

Тимчасово лідер ПВО Ясір Арафат критикує єгипетський плян переговорів з Ізраїлем і підтримує совєтську версію пляну про скликання міжнародної конференції для обміркування справ на Близькому Сході.

Втаємничені особи у Вашінгтоні кажуть, що нова мирна ініціятива є ділом державного секретаря ЗСА Джорджа Шулца, який в останніх трьох місяцях приділив дуже багато часу для ведення безпосередніх і дипломатичних розмов з лідерами арабських країн і Ізраїлем. Асистент державного секретаря для справ Близького Сходу і Південної Азії Ричард Мирфі заявив, що нові пляни ЗСА завершені і Вашінгтон готовий до нових розмов.

Студенти ЗСА протестують проти переслідувань церкви в СССР

Вашінгтон. — У четвер, 28-го лютого, зі всіх кінців ЗСА сюди прибули студенти університетів. 800 представників американської молоді збираються піти маршем до Капітолю, щоб нагадати законодавцям про утиски яких зазнають в СССР вірні різних віроісповідань.

Студент Мартін Бейлі, який репрезентує церковний центр Ню Йорку, сказав, що, не зважаючи на 67 років офіційного атеїзму в СССР, Кремлеві не вдалося знищити релігію в своїй країні і церкви в Совєтському Союзі переповнені всі сім днів в тижні.

Керівник „Групи активних дій" Джефф Коллинс зі стейту Мериленд вважає, що понад 400 протестуючих, які відмовилися підкоритися наказові совєтських властей зареєструватися, ув'язнені в тюрми.

В СССР, сказав Дж. Коллинс, діє багато офіційних заборон, які порушують права віруючих. Наприклад, там будь-яка церква, кількість віруючих якої перевищує 20 осіб, повинна офіціяльно зареєструватися в державній організації. Заборонені релігійні зібрання в приватних домах.

„Про все це і про багато інших утисків, що ввійшли в норму в Совєтському Союзі, ми і розкажемо нашим законодавцям під час маршу до Капітолю, — сказав Коллинс. — Нехай вони пам'ятають про це, коли будуть приймати якісь рішення, зв'язані з цією комуністичною країною".

В АМЕРИЦІ

ГЕН. ПОЛ Ф. ҐОРМАН, який іде на пенсію, заявив перед сенатською комісією, що на його думку протисандіністські повстанці в Нікараґуа не є в силі повалити прокомуністичний уряд в цій країні у „найближчому майбутньому". Одначе, ген. Ґорман, який був командиром американських збройних сил в Центральній Америці, заявив, що Америка мусить далі допомагати антикомуністичним повстанцям в Нікараґуа, вживати економічного і політичного тиску і в цей спосіб привести теперішній уряд в Манаґуа до зрозуміння, що Америка не може дозволити, щоб Нікараґуа стала „совєтською мілітарною і політичною базою" в західній півкулі.

СОВЄТСЬКИЙ ЛІДЕР Константин Черненко написав листа до групи американських ветеранів в Гренд Репідс, Миш., в якому назвав їх своїми „союзниками в боротьбі проти сил зла і тиранії". Цей лист був відповіддю для згаданих ветеранів, які також написали такого самого листа до президента Роналда Реґена, закликаючи до переговорів між ЗСА і СССР, щоб в цей спосіб уникнути загрози нуклеарної війни. У своїй відповіді Черненко написав до американських ветеранів: „Я цілком поділяю ваш погляд і я навіть скажу більше, що це є наш довг для тих, що боролися спільно проти сил зла і тиранії". Цього листа вручив ветеранам Віктор Ісаков, атташе совєтської амбасади у Вашінґтоні.

НАЙНОВІШІ ДОКУМЕНТИ Пентагону стверджують, що Совєтський Союз має тепер перевагу над Америкою в 26-ох категоріях з усіх 29-ох в мілітарних спроможностях. Совєтська мілітарна перевага є головним арґументом для президента Роналда Реґена в його плянуванні державного бюджету на 1986 рік. Згаданий документ згадує про перевагу СССР в бойових підводних човнах, численних готових до бою дивізіях, в тактичних літаках, танках і панцерних автах, артилерії, воєнних кораблях, підводних човнах, озброєних в балістичні ракети та торговельній фльоті, яку можна на скору руку вжити у бойових операціях. Америка має перевагу над СССР в підводних човнах з атомними ракетами, літаконосцях (25 американських до п'ятьох совєтських) та в бомбовиках міжконтинентального засягу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Що шукав Папандреу в Москві

Як відомо, прем'єр-міністер Греції Андреас Папандреу після довгих приготувань прибув 12-го лютого ц.р. на дипломатичні відвідини до Москви. Проте через хворобу Константина Черненка ця місія, як виглядає, була невдалою, бо, Папандреу не міг зустрітися із Черненком, але конферував з Ніколаєм Тіхоновим.

Закордонні кореспонденти, коментуючи цю подію, писали що головним завданням його місії мала бути „маніфестація" незалежности Греції від загальної політики НАТО і, звичайно, Америки.

Під проводом соціяліста Папандреу Греція відсепарувалася від важливих позицій НАТО, до якого вона належить, і зміцнила свої політично-економічні зв'язки з СССР і підлеглими йому сателітами.

Як ніколи перед тим, совєтські засоби масової інформації вихвалювали політику теперішнього грецького уряду, кидаючи каміння на Америку і її союзників в Европі.

Цілий ряд кроків, зроблених Грецією в останньому часі, попсув чимало крови у Вашінґтоні, але викликав великі похвали і апробати в Москві.

Ці протиамериканські кроки включали такі політичні потягнення атенського уряду: опозиція проти впровадження нових американських атомних ракет до країн, членів НАТО, в Західній Европі і евентуальний вихід Греції з НАТО; намагання усунути американську атомну зброю і встановити на Балканах „зону, вільну від атомної зброї"; відмова прилучитися до західніх країн в бойкоті проти Польщі, коли ген В. Ярузельський запровадив там виїмковий стан в грудні 1979 року; підтримка московської версії, що південнокорейський літак, зістрілений совєтами в 1983 році, „був на американській шпигунській місії"; часті заяви, співзвучні Москві, що СССР „бореться дійсно за правдиву політику детанту," тоді, як Америка є „імперіялістичною потугою."

Як знаємо, минулого місяця Греція проголосила „нову доктрину оборони," вказуючи на Туреччину як на „головне джерело небезпеки для незалежности Греції." Натяк тут є на довготриваючий конфлікт між Грецією і Туреччиною за острів Кипр.

Одначе деякі західні дипломати твердять, що „антиамериканізм" грецького прем'єр-міністра має пропаґандивний характер, вказуючи на продовження на п'ять років договору про американські військові бази в Греції і членство Греції в НАТО, не дивлячись на постійні погрози виходу Греції з цього мілітарного бльоку.

На полі торговлі Греція шукає певних запевнень у Москві, головно, щоб совєти купували більше індустріяльних товарів в Греції. В 1983 році грецький експорт до СССР становив 143 мільйони долярів, в той час, як до західніх країн був 247 мільйонів долярів.

Політика Греції під проводом Папандреу є зиґзакуватою, хоч в засаді вона тепер є незамаскованою антиамериканською політикою.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА заповіджений спротив президента Роналда Регена, Конгрес ухвалив багатобільйоновий закон для уділення кредитів американським фармерам, які переходять велику фінансову кризу. В Палаті Репрезентантів за кредитами голосувало 318 конґресменів, а проти закону було 103 голоси. Сенат ухвалив подібний законопроєкт для фінансової допомоги фармерам. Конгрес ухвалив також законопроєкт в сумі 175 мільйонів дол. для допомоги голодуючим в Африці.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ І ЛИВАНСЬКІ військові частини перший раз зударилися в бою в південній частині Ливану під час того коли ливанці хотіли стати в обороні шіїтів, які в останньому часі збільшили свої атаки на ізраїльтян. В погоні за шіїтами ізраїльські вояки заганялись на територію, яку вже контролює регулярна ливанська армія. Між ізраїльцями і ливанцями рогорівся справжній бій і тільки завдяки інтервенції вищого командування з обидвох сторін обійшлося без більшого кровопролиття.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР канадського уряду Браєн Малруні найменував заступника прем'єр-міністра Еріка Нілсена на нового міністра оборони Канади на місце Роберта Котіса, який зрезиґнував у висліді скандалу після відвідин ексклюзивних клюбів в Західній Німеччині під час його там перебування. Нілсен затримає за собою титул заступника прем'єра. Колишній міністер оборони подав справу до суду проти канадської газети і вимагає доказів його участи в нічних клюбах в Західній Німеччині та відшкодування.

М. С.

НА ШЛЯХУ НЕБЕЗПЕЧНОГО ШОВІНІЗМУ

Один із співробітників польської редакції радіо „Вільна Европа" Іранек-Осмецький нещодавно відвідав ЗСА й Канаду та виголосив в різних осередках поселення українців і поляків доповіді на тему польсько-українських стосунків. Редактор Іранек-Осмецький уже віддавна активно діє в тому напрямі, щоб довести до польсько-української співпраці, вважаючи, що це необхідне для перемоги над спільним-ворогом обох народів російською імперією і її сучасному совєтському виданні. В зв'язку з тим, на його думку, слід забути про старі польсько-українські непорозуміння, а то й ворожнечу й докласти зусиль в тому напрямі, щоб між поляками й українцями дійшло до гармонійної співпраці.

Ця його концепція знайшла позитивний відгомін серед польської старої і зокрема нової еміґрації, бож подібні погляди на польсько-українські стосунки і співпрацю вже віддавна нуртують в Польщі. В інтерв'ю про свою подорож по америці для українського відділу радіо „Свобода" ред. Іранек-Осмецький заявив: „Якщо мова про польські політичні партії на еміґрації, то можу сказати, що всі вони, за вийнятком однієї (ендеки) стоять за співпрацю з Україною. Хочу нагадати що другий світовий конґрес „Полонії" вільного світу на весну 1984 року величезною більшістю голосів ухвалив внески щодо поглиблення польсько-української співпраці. Зрештою, на мою думку, в нашому випадку еміґраційні політичні партії — це не найважливіше. Найважливіше це — погляди опозиційних кіл у Польщі... Судячи з публікацій „Солідарности" та інших опозиційних угрупувань, концепція політичної розв'язки у суто польському контексті занепадає... Опозиційні рухи, що виникли після заборони 'Солідарности', шукають політичної розв'язки у понаднаціональних маштабах... звертають свої очі в бік України..."

Інакше кажучи, а це відомо із численних писань підпільної польської преси, концепція польсько-української співпраці широко утвердилася сьогодні серед молодої ґенерації в Польщі, що великою мірою впливає і на старшу польську еміґрацію, як це свідчать постанови світового конґресу „Полонії". В зв'язку з тим і польська преса на еміґрації щораз частіше пише про необхідність польсько-української співпраці й об'єктивно підходить до причин польсько-української ворожнечі, що зокрема подекуди трагічно виявлялася під час останньої світової війни. Такий самий об'єктивний, за малими виїмками, підхід до тих подій спостерігаємо в підпільній польській пресі.

На превеликий жаль, польський радіовідділ „Вільної Европи" у деяких своїх пересиланнях йде радше по лінії загострення польсько-українських стосунків, очорнює український визвольний рух під час другої світової війни. І то, навдивовижу, часом гостріше, ніж це роблять польські комуністи в Людовій польщі. Деякі із передач польського відділу, у яких заторкуються проблеми польсько-українських стосунків в недавньому минулому нагадують радше совєтську кампанію вигадок, фальсифікацій та очорнювань, спрямовану проти „український буржуазних націоналістів". А сам стиль цих польських передач цілком гармонізує з ендецькою антиукраїнською кампанією за часів довоєнної Польщі, коли то такі слова, як „гайдамаки", „різуни" щоденно майже красувалися на сторінках краківської газети „Ілюстровани кур'єр цодзєнни" та інших польських шовіністичних газет.

Можна, отже, сказати, що деякі із співробітників польського відділу „Вільної Европи" пливуть на старих ендецьких хвилях, вважаючи, мабуть, що це є виявом „справжнього" польського патріотизму в стилі „Огнєм і м'єчем". Варто привести декілька прикладів виявів цього „патріотизму". Співробітник польського відділу п. Пом'ян у своїх пересиланнях ніби на оборону Митрополита Шептицького (18-го серпня 1984 року і 1-го вересня 1984) боротьбу ОУН і УПА характеризує цілком в стилі відомих каґебістських публіцистів в Україні. УПА, за його словами, це „націоналістичні різуни", що на Волині допускалися найгірших злочинів. А в другій авдиції на оборону Митрополита перед закидами в Людовій Польщі п. Пом'ян знову збуває характеристику боротьби УПА словами, ніби взятими зі словника відомого каґебіста Гальського-Дмитрука: УПА мордувала поляків.

А якийсь чи не старий ендек Тадеуш Хцюк (псевдонім Марек Цельт і Міхал Лясота") має жалі до польських комуністів, що пофальшували його рапорт („Рапор Цельта") про підпільну Польщу перед варшавським повстанням. Більше того! Він критикує Головну команду „Армії крайової", яка, мовляв, не дала допомоги для населення Східніх Земель (Яхцюк каже, „Малопольскі Всходнєй"), що піддавалася „жахливому українському теророві... Банди УПА вбивали польське населення, зокрема по селах" (Радіопересилання за 17-те вересня 1984 року). Такий же „інформаційний матеріял" зустрічаємо в іншому пересиланні Т. Хцюка на цю саму тему. В ньому він критикує 'людового' польського історика Дурачинського за те, що той розглядаючи „Рапорт Цельта" в своїй праці про часи Другої світової війни, збув лише кількома словами його широкий опис „злочинів" УПА супроти поляків і брак допомоги АК для „східніх земель". Теж бере він за зле Дурачинському, що той опустив жалі Хцюка-Цельта з приводу Львова, що був ніби завжди „виразником польськости". Як і знову закидає Армії Крайовій, що „східні землі" залишила напризволяще, не боронила їх перед УПА.

Постає питання, засадниче питання, в чию користь ідуть такі нісенітні пересилання? Напевно, не в користь польської визвольної справи, сучасної польської опозиції за якою стоїть величезна більшість польського народу. Розумні провідники цієї опозиції прагнуть польсько-українського порозуміння і співпраці, знаючи, що лише спільний фронт поневолених Моск-

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про імпрези, яких бракує

Напевно не один із читачів буде здивований таким ствердженням: якже так отже роїться у нас від імпрез, а тут О—КА пише, що їх бракує... Безперечно імпрез у нас подостатком — але одні одним не рівні.

А втім останніми роками і їх характер дещо змінився. Правда, маємо все ще „традиційні" академії з приводу Листопадових роковин, Свята Державности і Соборности, в честь Тараса Шевченка та ще декілька відповідно до дати та обставин, маємо концерти наших відомих хорів, чи поодиноких мистців, маємо доповіді на більше і менше цікаві актуальні теми... але щораз рідше зустрічаємося з такими популярними раніше авторськими вечорами чи читанням творчости живучих серед нас письменників і поетів, а це рівнозначне і з тим, що рідше появляються у нас книжки із гарної літератури і щораз вужче коло цих, що її творять.

Це явище стануло нам різко перед очима, коли ми, шукаючи за певними фактами, були змушені переглянути декілька річників „Свободи" з-перед десяти і більше років. Щоденник, який реєструє усі події та дає їх найкращий перегляд аж роївся у тих роках від повідомлень про різні літературні вечори, нагороди, появи книжок чи збірок. Проголошувано конкурси, відбувалися їхні публічні висліди, відзначувано появу на полицях книгарень нових творів, обговорювано новинки на літературному полі, рецензії.

Коли для порівняння переглянемо календарець імпрез хоча б останнього року і то не лише в ЗСА, а в Канаді, зокрема в Торонто, що є колискою українського культурного життя, число таких, що посвячені літературі та новій творчості дуже мале.

Ба, що більше, бачимо що і менше вже тепер куди літературних конкурсів у нас, а ті, які ще є, не раз кінчаються без висліду бо... жюрі не находить серед надісланих творів ні одного гідного першої нагороди. Ось саме таке сумне повідомлення читали ми в останніх днях про літературну нагороду ім. Лесі і Петра Ковалевих, де жюрі не найшло ні одного літературного історичного твору, що підходив би до вимог конкурсу. Але ми навіть вже не хочемо думати категоріями конкурсів, на які треба вибирати справді шедеври літературної творчости, а таки просто бажало ся б послухати, обговорити пережити творчість наших письменників, поетів поза кордонами України, пізнати, що вони сьогодні пишуть та чим живуть. Ми дуже відчуваємо брак того роду імпрез, як авторські вечори, вони ж бо унаявнюють духове життя спільноти, перекрій її росту — чи спаду, її духову глибінь чи... поверхновість.

Яка причина, що їх немає? Напевно є декілька причин, а з них найповажніша ця, яку ми також реєструємо на сторінках щоденної нашої преси: раз-у-раз читаємо посмертні згадки про наших передових людей, а в тому не на останньому місці про відхід наших літераторів, письменників і поетів. Вони відходять, а на їхнє місце не приходить багато з молодшого покоління. Проблема української мови, проблема заробітку та життьового забезпечення ніяк не заохочують до бажання творити, писати, друкувати.

І так коло українських письменників і журналістів вужчає і зацікавлення їхньою творчістю поменшується.

А літературних імпрез так нам бракує для нашого культурного росту, для нашої духової сили, а навіть і для кольориту наших буднів.

О—КА

Іван Боднарук

ПОЖНИВ'Я КРИВАВОГО СТАЛІНСЬКОГО ТЕРОРУ

П'ятдесят років тому большевики знищили всю творчість неоклясиків української літератури і зліквідували тих усіх діячів української культури, що орієнтувалися на клясичні зразки минулого й хотіли змістом і формою поставити українську поезію на рівні — европейської. Зліквідували тих усіх письменників, що не хотіли йти за зразками Москви, а бажали орієнтуватися на Захід і Европу. Розстріляли багато визначних індивідуальностей, а серед них навіть жінку Ладю Могилянську; чимало їх заслано, наприклад, Марка Вороного-Антіоха, дехто, як Аркадій Казка, закінчив самогубством. Знищено тих усіх, що мали будь-коли щонебудь спільного зі Заходом, що побували там коротше чи довше, як, наприклад, Микола Вороний, Клим Поліщук, І. Крушельницький. Не пощадили Сталінові опришки навіть тих, хто мав відвагу друкуватися в закордонних журналах, як Марко Антіох і Ладя Могилянська.

У перших днях січня 1935 року розстріляли большевики Олексу Влизька, талановитого співця моря і колишнього комсомольця, що в своїх балядах про „короткозоре Ельдорадо" змальовав совєтське пекло з його гідальґами-чекістами. Сповнені оптимізмом і волелюбним прагненням вірші Влизька стали небезпечними для режиму. Коли після вбивства Кірова країну залила хвиля московського терору, арештували Влизька під закидом готування саботажів. Суд під головуванням Ульріха засудив його разом з 28 кращими представниками української творчої інтеліґенції на смерть.

Народився Влизько 17-го лютого 1908 року в Новгородській губернії, поза межами України, в родині дяка Федора Влизька. На 14-му році життя внаслідок хвороби втратив слух, а ще через рік — мову. Коли мав 16 років, родина перенеслася до Києва, де Олекса студіював на літературному факультеті Київського інституту народної освіти й почав друкуватися в журналі професійних спілок. На поетичний талант хлопця звернув увагу письменник Борис Антоненко-Давидович і в 1925 році видрукував його вірш „Серце на норд". Вірш мав успіх і вірші Влизька почали друкуватися чимраз частіше. В липні 1927 року пустили газети вістку, що Влизько втопився в Дніпрі... Вістка вкрила жалобою громадянство. Але Влизько скоро відгукнувся жартом-заявою, що він живе і працює. В 1930 році Державне Видавництво України в Харкові випустило його нову збірку „Живу, працюю". Сповнений любови до людей і країни вірш „Дев'ята симфонія" закликає любити всіх і тішитися сонцем життя. Він починається палким закликом до виступу проти злоби. Ось прочитаймо його:

Вогню, вогню —
надлюдської любови!
Беру тебе,
о світе мій терновий,
В обійми сонячні.
Як теплий птах
І птах вогненний,
облітаю серцем
По всіх світах, —
над людом простягаю
Безмежні крила.
Хай приходять всі
Під їх покров!

Подорож до Німеччини дала Влизькові матеріяли до віршів книги „Гох Дойчлянд" і для перепродажу прозою з тієї подорожі „Поїзди йдуть на Берлін". У 1931 році Харківське видавництво видало збірку віршів Влизька „Моє ударне", а також „Гарматний марш". Сучасне завдання поезії Влизько вбачає в закликах до героїчних подвигів. В 1923 році в Харкові вийшла збірка віршів Влизька „П'яний корабель". Поет бажав вивести Україну на широкі морські шляхи, здобути для української поезії не тільки українське, а й чужі моря, і в цьому найближчий він до Юрія Яновського. Влизько — це поет оптимізму й життєрадісности, що відзначається поривами до героїчних подвигів, любови до людей. Оптимізм і віра в майбутнє — це риси його поезій. Його манила морська далечінь, не лякали бурі і шторми.

Перша збірка його поезій „За всіх скажу", що охоплювала всі його попередні вірші, розкинені по різних журналах і часописах, вийшли в Києві в 1927 році і

(Закінчення на стор. 4)

Б.С.

НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ...

Рік 1943 в Україні можна порівняти хіба з татарським лихоліттям. Німці, у висліді ганебної політики, відступали на східньому фронті. Були знеможені, злі і жорстокі.

По селах діяли т. зв. комендатури. У селі Х. командантами були два офіцери, які вже не могли воювати на фронті: один з них мав нервовий розстрій, коли наступали на Сталінград, а другий був поранений. Їхнім завданням було пильнувати, щоб увесь хліб, городина, м'ясо та молоко з колгоспних господарств, було своєчасно вивезено до Німеччини. Ці два офіцери були вийнятково людяні.

Село розляглось із сходу на захід. З північної і південної сторони тягнувся ліс. Перед війною селяни збирали там хмиз та сухе дерево на опалення, а влітку ягоди та гриби. Було в тому лісі багато озерець-боліт, де було повно раків та в'юнів. Ліс помагав селянам вижити. Ліс також експлуатувала держава: заготовляли дрова та будівельний матеріял і, як все інше, вивозили з України. У 1943 році цей ліс, що колись кормив, брав за те свою данину: він ховав совєтських партизанів, які грабували колгоспні ферми, за що німці жорстоко мстилися на селянах, грабували і селян, рекрутували їх, а хто відмовлявся з ними співпрацювати, того катували до смерті і щасливий був той, кого лише розстріляли.

Партизани постійно зривали залізницю на південь від села, а з північної сторони вони нападали на німців, які переїздили по Брест-Літовському шосе. Напочатку, у відплату за кожну таку акцію партизанів, німці розстрілювали закладників, а пізніше докорінно винищували цілі села.

Каральні відділи СС-ів зупинялися при комендатурі нашого села, брали команданта з його помічником та перекладача і робили свої смертоносні виправи. Спочатку оточували призначене на страту село, щоб ніхто не міг втекти, тоді нападали. Всіх людей, без речей, зганяли на майдан. В'їздила колона вантажних авт, вони зупинялися біля кожної хати, забирали абсолютно все майно і везли на Захід. Усіх працездатних людей ладували також на вантажні авта і вивозили до Німеччини на працю, а дітей і старших замикали у колгоспну конюшню і живими палили. Все село також підпалювали.

Були випадки, коли дитина тікала, тоді її ловили і живу кидали у вогонь. Під час того жахіття, люди благали рятунку у свого команданта, а він на очах СС-ів плакав та допомогти не міг. Після кожної такої кривавої виправи СС-си знову зупинялися у нашому селі на вечерю і перепочинок при комендатурі.

Молодь, як і всі, була перелякана та обурена. І молода дівчина намовила двох хлопців — усі вони мали середню або вищу освіту, — краще піти до партизанів і мати можливість активно боротися з німцями, ніж сидіти і пасивно чекати смерти. Але вони, ці молоді недосвідчені люди, що керувалися лише бажанням пімсти, не подумали, що за такий акт поплатяться життям їхні рідні, а може і ціле село. Не довелося довго чекати: німці оточили село і все населення його — 500-600 осіб, зігнали на колгоспний майдан. Кожен знав, що його чекає. І раптом, не змовляючися, вся ця маса людей падає на коліна і вголос у сльозах починає молитися: „Боже, будь милосердний до нас, помилуй нас, дай розум нашому старості оборонити нас, Боже, вислухай нас". Цей староста — українець ділив із своїми односельчанами роки колективізації, голод 1932-1933 років, роки єжовщини. У ті жорстокі роки він не раз їм допомагав, і вкінці сам ледве зберіг своє життя, будучи непереслідуваний органами НКВД.

На підвищення виходить староста. Він заспокоює селян і звертається до катів. Запевняє їх, що люди невинні, що трьох молодих людей були насильно забрані партизанами. Він хоче пімститися за них, хоче їх рятувати і пропонує німцям бути їхнім провідником до лісу, який він з дитинства добре знав. І сталося чудо! Бог вислухав молитву-благання. Німці повірили старості. Селянам наказали розійтися по домах і не співпрацювати з партизанами, а старосту забрали зі собою. Кілька днів він був провідником німцям у лісі. Вони мали збройну сутичку з партизанами. Староста був поранений і німці його відпустили. Село було врятоване.

* * *

Цим старостою був мій покійний батько, якого я завжди подивляла за його розум і відвагу.

У натовпі людей, що навколішках молилися, була і я, молоденька дівчина. Цієї жахливої події та героїзму мого батька, який врятував село і мене, — ніколи не забуду...

Кінець

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НАШЕ 1000-ЛІТТЯ

Чи ви мали нагоду бачити хоч одно совєтське видання присвячене 1000-літтю Хрищення Руси-України, для них Росії? Одну таку люксусово видану книжку, совєтським видавництвом в Ленінграді, а видруковану і викінчену в переплетні в Данії німецькою мовою прислала мені моя товаришка з Польщі. Її наголовок: Altrussische Buchmalerei 11. bis Anfang 16. Jahrhundert.

Є там Київська Русь, бо не годен її викинути, але це одно з російських князівств, які Іван Калита об'єднав в одну російську державу. Ілюстрації, а їх багато і вони прекрасні, мають докладне пояснення з мистецького боку. Є там збірник Святослава, картини з життя Бориса і Гліба, Остромирове Евангеліє і т.д. Все це є зараз у музеях Москви, чи Ленінграду. Дивляться на вас пам'ятки століть, пам'ятки нашого славного минулого і ви почуваєтеся як господар, що в його комору закрались злодії, а скарби ваші вже в чужій скрині. Такі і тим подібні видання (а скільки їх ще появиться в різних мовах) вже давно ця книжка, про яку пишу з минулого року появилась в книгарнях, бібліотеках, а що гірше в школах і наукових інституціях світу.

А ми? Чи піднесемо голос протесту і домагання за наше пограбоване добро? Проф. Омелян Пріцак, враз із своїми співпрацівниками-ученими, предложив українській громаді Гарвардський Проєкт, який між іншим, включає перевидання нашої спадщини. Слава і признання йому за це. Слово тепер за нами. Поможім доказати, що всі ці скарби, хоч вони зараз в чужій екрині, були, є і все будуть наші і тільки наші. Мовчанка в цім випадку це одобрення злодійства, а є і такі серед нас, що квестіонують потребу таких видань. Не плачмо над порожною скринею, дасть Бог і вона знову заповниться ще тим від нас вкраденим добром.

Чи ми хочемо цього, чи ні наше покоління (старше і молодше) понесе відповідальність, як ми відзначимо це наше 1000-ліття. Нехай ніхто з українців не ухиляється від цього обов'язку, коли хоче бути в згоді із своїм сумлінням. А коли трапиться вам нагода перегляньте хоч одно таке совєтське видання... (лише подумати: така безбожна держава, а скільки уваги присвячує хрищенню), тоді така досада і злість заволодіє вами, що ви якщо бодай трошки маєте національної свідомости і гордости за своє минуле, зареаґуєте і то зараз, не відкладаючи на потім, бо потім буде запізно. Громада великий чоловік, багато може зробити.

Іванка Яремко
Нюарк, Н. Дж.

ДВА СИРІЙЦІ, ЯКИМ уряд Західньої Німеччини наказав покинути країну захопили західньонімецький пасажирський літак і наказали пілотам приземлитися у Відні. Там вони звільнили усіх 33-ох пасажирів, але затримали вісім членів залоги, а вміжчасі нав'язали зв'язок з австрійськими чинниками і домагалися надати їм право політичного азилю в Австрії. Після довших пертрактацій сирійці без спротиву вийшли з літака, звільнивши перед тим залогу, і здались в руки поліції. Австрійський суд судитиме їх за повітряне піратство, але досі ще не відомо чи справа їхнього залишення в Австрії буде предметом розмов в еміграційному уряді.

ФУНДАЦІЯ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

приймає аплікації на дотації на 1985 рік. Успішний аплікант повинен доказати Управі свою спроможність використати таку дотацію для позитивного і повного значення впливу на українське суспільство в З'єднаних Стейтах Америки.
Для одержання такої дотації особливо береться до уваги такі ділянки:

1. інформування і освідомлювання загалу щодо питань з історії України, культури, мистецтва, музики і літератури.

2. посилення та передача програми суспільних послуг в українській мові для старших віком осіб та для дітей.

Однак вгорі наведені категорії не є виключними. Аплікації можна одержати поштою, включаючи заадресовану вворотну коверту та слати до:

THE LESIA UKRAINKA FOUNDATION, Inc
157 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003.

Реченець внесення аплікацій минає 10 квітня 1985 р. Управа не бере на себе відповідальности за неспроможність вислання аплікацій, або неспроможности полагодити їх. Сума і число таких дотацій не є усталена і Управа застерігає за собою абсолютне право полагодити аплікації так, як вона уважає за відповідне.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

203 SECOND AVENUE,
NEW YORK, N. Y. 10003
Tel. 212 228-0110

НОВІ ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Український Музей має такі категорії членства: допомагаючі члени (родини) — 100 дол. річно: родини — 50 дол: індивідуальні члени — 25 дол: пенсіонері — 10 дол: студенти — 10 дол.

ІЛЛИНОЙ

Доп. Д-р Филип Демус
Індив. Галина Копенська

КОННЕКТИКАТ

Род.: Галина і Володимир Королі, Робін і Роман Куці.
Індив.: Діонізія, Палажій Брочинська, Оксана Ковч, Ляриса Мартинюк-Гладка, Корнель Криховецький, Люба Лабунька.
Пенс.: Ярослава Кукіль, Галина Лобай, Іван Лобай

МЕРИЛАНД

Род.: Оксана і Олександер Вороніни.
Індив.: Михайло Бохно, Брет О. Гусар.

НОРТ ДАКОТА

Пенс. Єлисавета Обач.

НЮ ДЖЕРЗІ

Доп.: Д-р Володимир Онуферко, Марта і д-р Юрій Саї.
Род.: Марійка і Михайло Глушок, Ярослава і Іван Лучечко, Володимира і Володимир Васічки, Джойс і д-р Волтер Базюки
Інд.: Христина Ференцевич, Катерина Кеен, Богдан Оришкевич, Софія Пелачок, Роман Процик, Юрій Тарасюк, Олена Макарушка-Коподій.
Пенс.: Любов Йова, д-р Ірма Крушельницька, Люба Мригпоцька, Едвард Рокицький, Юрій Яремкевич

НЮ ЙОРК

Доп.: Стефанія і Нік Чорні й дочка Лідія, Дарія і д-р Володимир Гойдиші, Оксана і Лев Щурі.
Род.: Варвара і Ігор Цегельські, Стефанія і Андрій Добрянські, Тамара і Андрій Кобзярі.
Індив.: Д-р Роман Богонович, Валентина Ґлюх, Олександра Юзенів, Наталія Канюга, Марія Касян, Петро Карабин, Ольга Кекіш, Ірена Кобзяр, Оксана Кизишин, Сандра Лажур, Кеті Лондженоті, Юрій Миколаєвич, Марія Соробей, Анастазія Третяк, Ляриса Вишневська, д-р Андрій Зварун
Пенс.: Катерина Андрушко, д-р Срефанія Барановська, Марія Федерко, Марія Круг, Сергій Лазовський, Джін Лінден, д-р Михайло Логаза, Оксана Луцька, Ірена Шпитко, Микола Шпитко, Марія Свитій, Ярослав Щербанюк, Анна Васильків
Студент: Андрій Бідяк

ОГАЙО

Доп.: Оксана і Любомир Крушельницькі, Надія і д-р Володимир Шкільники
Род.: Дарія і Петро Басалики
Індив.: Дарія Древницька, Ірена Дубас, Роксоляна Гіліцинська, Оксана Годованець, Мирослава Голубець, д-р Михайло Пап, Ірена Волосянська, капітан Андрій Винарський, Джені Бочар
Пенс.: Богдан Демянчук, Н. Денчак, Марія Федак, Ольга Городиська, Павлина Корпятович, Ніна Лощенко, д-р Василь Малиновський, Ніна Раковська, Петро Сахаревич, Стефанія Вільшанецька.

ПЕНСИЛЬВАНІЯ

Род.: Дженіс і Волтер Мельничек, Стефанія і д-р Ярослав Микуловичі.
Індив.: Тася Корчинська, Роман Мельник, Дмитро Ткачук, Юліян Крижановський, Орест Швед.

ФЛОРИДА

Індив.: Д-р Ярослава Грабович.

КАНАДА

Індив.: Софія Скрипник.

•

Разом в 1984-му році до Українського Музею приєдналося 114 осіб.

Збірка на Залізний Фонд семінарії св. Василія в Стемфорді

Збірка на Залізний Фонд української духовної колегії св. Василія,переведена в минулому році, завдяки зрозумінню справи українською спільнотою та при щедрій її фінансовій підтримці випала дуже добре. Вона у великій мірі облегшила турботу її ініціятора Владики Василя Лостена і втішила ввесь професорський збір та питомців семінарії-колегії. Цей Фонд, згідно із даними на 30-го листопада минулого року, перевищив один мільйон долярів. Ця сума включає 750,000 дол. в готівці та понад 250,000 дол. в деклараціях, які будуть сплачені на протязі двох-чотирьох років. В додатку до вказаних сум багато вірних включили матеріяльну підтримку для цієї духовної установи у їхні завіщання.

60 відсотків названої суми — це пожертви 223-ох осіб. Особисті внески включають суми від 1,000 до 30,000 долярів. Всі ці жертводавці стали членами „Клюбу 500". Їхні імена та імена усіх пізніших жертводавців, які пожертвують такі самі або й більші суми на Залізний Фонд духовної семінарії св. Василія в Стемфорді, будуть поміщені на таблицях жертводавців і виставлені на видному місці. Імена усіх дотеперішніх членів „Клюбу 500" були поміщені в окремій брошурці, виготовленій канцелярією Фонду.

Залізний Фонд духовної семінарії-колегії св. Василія в Стемфорді заснував теперішній ординарій Владика Василь Лостен осінню 1981 року. Ціллю його є зібрали 1,500.000 долярів як сталу нерухому суму. Збіркову кампанію розпочав Всеамериканськo-український збірковий комітет, в склад якого увійшли: Уляна Дячук, Марія Фісаник, Ольга Монастирська, Володимир Бойд-Борискевич, Василь Чолій-лицар Ордену св. Грогорія, адвокат Володимир Дармопрай, Роман Гезей, Дмитро Григорчук, д-р Михайло Гук, адвокат Стапан Ярема, Іван Когут, адвокат Юліян Куляс, Володимир Квас, Йосип Лисогір, Василь Мураль, Махайло Нагірний — лицар Ордену Святого Григорія, Михайло Насевич, Іван Олексин, Василь Полевчак, д-р Ілія Прончік, Евген Рогач, Степан Скубик, Мирон Сурмач, ст., Михайло Терпак і Стафанія Вовчак. Два члени, названі вище, М. Нагірний і В. Чолій вже відійшли від нас у вічність. Їхня відсутність то брак їхніх цінних порад і посвяти для справи доеться відчути. Ми всі згадуємо їх із вдячністю у наших молитвах. Мимо відсутності тих двох взірцевих і працьовитих членів, комітет дальше працює під головуванням Й. Лисогора, колишнього голови УНС, УККА і СКВУ.

Підготовляючи плян праці, цей комітет, за цінними вказівками Владики В. Лостена, беручи до уваги потреби поодиноких парохій, вибрав селективну форму зв'язку із евентуальними жертводавцями. Виготовлено листу можливих добродіїв-жертводавців — поодиноких парохіян цілої епархії, інституцій та установ в ЗСА та нав'язано з ними листовний контакт. Створено т.зв. „Клюб п'ятсотників", щоб в той спосіб заохотити вірних до складання пожертв. Членами Клюбу стали ті жертводавці, які пожертвували 1,000 і більше долярів. Цей Клюб нині начисляє 223 члени, в тому понад 40 священиків і кілька установ.

Минулого року комітет розпочав другу фазу дії, а саме творення допоміжних збіркових комітетів в поодиноких парохіях. Завдяки ентузіязмові о. шамб. Петра Федорчука, пароха Йонкерсу, там повстав перший такий комітет. В склад його увійшли: Елеонора Чолій, Олена Петрик, Ґльорія Смолен, Святослав Коцибала, Володимир Козіцький, Павло Бобей, Роман Федірка, Ричард Котелець, д-р Василь Кіналь, д-р Я. Моцюк та Богдан Вітюк. Членами управи того комітету стали С. Коцибала, голова В. Козіцький, заступник голови, Е. Чолій, секретар, а О. Петрик, скарбник. П. Федорчук прийняв почесне головство комітету. Йонкерс до того часу пожертвував понад 40,000 долярів на Залізний Фонд. Збіркова акція триває дальше.

Подібний комітет повстав також і в Сиракюзах, до якого увійшли о. Василь Середович та о. Богдан Кінь як почесні голова і заступник. Управу комітету обрано в такому складі: д-р Іван Гвозда, голова, Г. Литц, заступник голови, Іван Новенче, скарбник, Ірина Мартин, секретар, д-р Олександер Ґудзяк, Микола Дупляк, Орест Грицик, Єлисавета Минко і Петро Мацко — члени.

В Пармі, Огайо, створено такий же комітет. Обшар його дії включає цілий Клівленд і околицю. Почесними головами його є Владика Роберт і о. шамб. Михайло Ревтюк. Василь Мураль є представником околиці у Всенародному комітеті. В склад управи увійшли Маруся Попович, голова, Василь Лісовецький, заступник, Марія Панчак, секретар, Олена Шіпка, скарбник, Володимир Базарко, Андрій Бойко, Михайло Чичковський, Богдан Лемічук, Юрій Оришкевич, Тарас Попович, Степан Зенчак і Ольга Якубець, члени.

Подібний комітет діє і в Рочестері, Ню Йорк. В склад його входять Василь Бобей, голова, Роберт Гуссар, заступник голови, Степанія Сорохтей, секретар, Василь Андрушин, Іван Бойчук, Христина Ковч, Ілія Крамарчук, Іван Кухний, Ольга Сімкала, Петро Стадник, Л. Шмігель, Йосиф Василишин та Богдан Венгльовський, члени.

В Сейнт Пітерсбург, на Фльориді, комітет очолив Іван Когут. Він діє під почесним головуванням місцевого пароха о. Ярослава Федика. В склад його увійшли Володимир Черевко, Богдан Головід, Марина Сеник, Роман Цегельський і Роман Филипович.

Околиця місцевостей Коговз, Вотервліт, Баффало організується. Парохії Пітсбургу і околиці почали збіркову акцію під головуванням о. шамб. Михайла Польового. Йому до помочі зголосився о. Юрій Апельярд. Ольга Монастирська, член Всенародного збіркового комітету координує плян праці.

В Новій Англії Комітет Українського Дня є дуже активним. Він жертвував великі суми на ту ціль. Праця продовжується під проводом Романа Гезея і Дональда Горбатого.

Дуже помічною практикою при збиранні фондів в загальному, а в нашому випадку зокрема, є практика „дорівнюючих фондів". Її примінюють деякі фірми. Вони складають на цілі, пожертвовані працівниками, такі самі суми, а часом і подвійно.

Всі жертводавці на Залізний Фонд семінарії св. Василія, працюючі чи на пенсії, складаючи свої пожертви, повинні зв'язатися із своїми працедавцями та впевнитися, чи вони мають у їхньому пляні пожертв таку дорівнюючу практику та зголосити їм, що вони склали дану суму на Залізний Фонд духовної семінарії св. Василія в Стемфорді.

„Музікус Бортнянський"

Унікальна музично-виконна й наукова організація „Музікус Бортнянський" яка спеціялізується в українській та західньо-европейській клясичній музиці XVII XVIII століть. Заснована 1981 року заінкорпорована урядом 1982 року та звільнена від оподаткування. Назва по імені українського композитора Дмитра Бортнянського. Ця організація складається з любителів клясичної музики й професійних виконавців українського та неукраїнського походжень. Виконує твори а-капелля і з оркестрою. Засновник цієї організації „Музікус Бортнянський" Мирон Максимів, професійний музика-диригент.

Цілі цієї організації — діяти на найвищому мистецькому рівні, гідно репрезентувати нашу клясичну музику, активно виконувати та поширювати твори українських клясичних композиторів XVII і XVIII століття, розшукувати твори наших призабутих авторів клясиків, дати науковцям та виконавцям інших народів доступ до нашої багатої клясичної спадщини.

Дещо з діяльності цієї організації: сім концертових виступів, кожний з відмінною програмою. Прем'єри творів анонімних наших композиторів, концерти музики Дилецького, Бортнянського, Березовського й Веделя. Видання платівки (завдяки анонімного жертводавця) „Єрусалимської Утрені" М. Федорова (що є присвячена 1000-літтю Хрищення України). Співпраця з канадським радіо Сі-Бі-Сі, навязано контакти з різними бібліотеками й архівами світу та визначними музикологами. Віднайдено твори Бортнянського, про які немає згадки у жалдих виданнях. Переписи творів із манускриптів. Підготовка опер та інструментальної музики Д. Бортнянського та інших композиторів.

З приводу заснування в 1983 році Фундації в 1000-ліття Хрищення Руси-України, постало в українській громаді замішання, тобто утотожнювання „Музікус Бортнянський" з фундацією і навпаки. Повідомляється, що „Музікус Бортнянський" не має нічого спільного з фундацією. Організація „Музікус Бортнянський" (Торонто) заснована перед фундацією і є незалежною від неї. Від скромних початків свого існування по сьогоднішній день „Музікус Бортнянський" вже показала себе зразковою музично-виконною організацією. Своєю наполегливою працею, розшуками, платівками, касетками та клясичними виступами „Музікус Бортнянський", надіємося з часом виведе нашу клясичну музику на світову арену.

„Музікус Бортнянський" стоїть на тривких основах. Останньо випустив набрані на тасьму різдвяні пісні, коляди, а також двохорові концерти Д. Бортнянського, які можуть служити теж як гарні дарунки при всяких нагодах. Ціна касети 10 ам. дол., опакування й пересилка 2 дол. — разом 12 ам. дол. Замовлення можна робити телефоном на числа (416) 960-1945 або (416) 766-7474, а поштою на адресу: Musicus Bortnianskii", (Toronto), 191 Lippincott St., Toronto, Ont., Canada M5S 2P3.

Роман Андрушко

ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ в ЕКЗИЛІ

повідомляє українське громадянство, що в

СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. проф. ІВАНА СИМОНОВИЧА ПАЛИВОДИ

члена уряду УНР на Україні в 1919 році і кол. голови Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в ЗСА, відбудеться після Служби Божої в Церкві-Пам'ятнику св. апостола Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.,

ПАНАХИДА

по Покійному в НЕДІЛЮ, 10-го БЕРЕЗНЯ 1985 року. Початок Служби Божої о год. 9:30.

Повідомляємо, що в неділю, 24-го лютого 1985 р. помер і Гілберн, , Н. Й. на 78-му році життя

бл. п. інж ВОЛОДИМИР ҐЕРМАК

член Т-ва Українських Інженерів Америки

ПАНАХИДА по Покійному буде відправлена в неділю, 3-го березня 1985 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Snyder Funeral Home, Ramsey, N. J.

ПОХОРОННІ відправи в понеділок, 4-го березня, 1985 р., о годині 9:30 рано у тому ж заведенні і в місцевій українській католицькій церкві св. ап. Павла Cherry Lane, **а похорон на цвинтарі** Mary Rest, Mahwah, N. J.

В глибокому смутку:

БОГДАН ҐЕРМАК син з дружиною ОРИСЕЮ
ІРЕНА ПАДОХ — сестра з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
ЛІДА ЗУБРИЦЬКА — сестра з чоловіком МИКОЛОЮ
МАЯ ЛІТЕПЛО — сестрінка з чоловіком МИРОСЛАВОМ і дітьми МАРКОМ І СТЕФАНІЄЮ
ХРИСТЯ ПАДОХ — сестрінка
АНДРІЙ ВІРЛІ — сестрінок з дружиною МЕРІЛЕН

У глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що 6-го лютого 1985 р. упокоїлась в Бозі наша Найдорожча Мама і Бабуня

бл. п. ТАТІЯНА ЧОРНОГОР

народжена у Варшаві 23-го лютого 1907 р.

ПОХОРОН відбувся в Трой, Н. Й.

Горем прибиті:

донька — ОЛЬГА БОЙЧУК з чоловіком ІГОРЕМ
внуки — МАРІЯ і ХРИСТЯ
та ближча і дальша родина тут і в Україні.

З невимовним жалем повідомляємо, що дня 4-го лютого 1985 р. несподівано упокоївся в Бозі, проживши 69 р. наш Найдорожчий Муж, Батько, Брат і Дідусь

бл. п. мґр прав ВАСИЛЬ ДІДОШАК

уроджений в м. Калуші, Зах. Україна, довголітній мешканець Рочестеру, а останньо у Ню Йорку

Горем прибиті:

дружина — ТАНЯ
дочки — ЗЕНОВІЯ КУНЦЬО з мужем ОРЕСТОМ
внуки — ДАНИЛКО і ТАЇСА
сестри — МАРІЯ ЖОВНІРОВИЧ ІВАНКА в Україні
родини — ДОМБЧЕВСЬКИХ, ЧАЙКОВСЬКИХ, ЧОЛГАНІВ і КУНЦІВ.

ПАРАСТАС — в п'ятницю, 1-го березня 1985 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Gleason, 140-20 Northern Blvd. Flushing, N. Y.

ПОХОРОН — в суботу, 2-го березня 1985 р., о год. 9-ій вранці з церкви ПД Марії у Флашінґу, Н. Й. на цвинтар St. Mary's **у Флашінґу, Н. Й.**

•

Замість квітів просимо складати пожертви на Український Гарвард.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих та Українську Громаду, що 27-го лютого 1985 року відійшла від нас у Вічність на 91-му році життя, заосмотрена Найсвятішими Тайнами наша Найдорожча Мама, Бабуня і Прабабуня

бл. п. ЕВГЕНІЯ ШАРКО з дому СПОЛІТАКЕВИЧ

вдова по бл. п. мґр Петрові Шаркові, директорові банку "Дністер" у Львові, довголітня голова Марійських Дружин та невтомна діячка і членкиня церковних та суспільно-громадських організацій на рідних землях та на еміґрації.

ПАНАХИДА у п'ятницю, 1-го березня 1985 р., о год. 7.30 веч. в похоронному заведенні Hines Rinaldi, 11800 New Hempshire Ave., Silver Spring, Md.

ПОХОРОН — в суботу, 2-го березня 1985 р., о год. 10-ій рано зі собору Пресв. Родини 4250 Harewood Rd., N.E. Washington, DC на Ukrainian National Memorial Cemetery Cedar Hill, 4111 Pensylvania Ave., SE Washington, DC

У глибокому смутку:

донька — ТЕРЕЗА БЕНЬ з чоловіком КОНСТАНТИНОМ
син — ВОЛОДИМИР з дружиною МЕРИЛЕН
сестра — АЛЕКСАНДРА СТРІЛЬБИЦЬКА в Україні
внук — НЕСТОР НИНКА з дружиною НАДІЄЮ
правнуки — МАРКО і АНДРІЙ НИНКИ
шваґер — АЛЕКСАНДЕР ШАРКО з дружиною ПАВЛИНОЮ
зять — ІВАН НИНКА
та дальша родина: КУДРИКИ, ПРОКОПОВИЧІ, ЗАНКИ та родина в Україні.

•

Замість квітів на могилу просимо складати датки в її пам'ять на будову Українського Католицького Крайового Собору Пресв. Родини 4250 Harewood Rd. N.E., Washington, DC 20017 **або на вивчення священиків в українських семінарях.**

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Українською Громадою, що прийнявши Найсвятіші Тайни відійшов у Вічність 27-го лютого 1985 р. наш Найдорожчий Муж, Батько, Дідо, Прадідо і Брат

бл. п. інж. ОМЕЛЯН БОГАЧЕВСЬКИЙ

уроджений 20-го серпня 1898 р. на Бойківщині в Україні, член Т-ва Українських Інженерів та НТШ

Горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА
син ЮРІЙ з дружиною ІРЕНОЮ та дітьми ХРИСТЯ, ЮРА, КАТРУСЯ ГАРАСЕВИЧ з чоловіком БОГДАНОМ та діточками ТАМАРОЮ і ТАНЕЮ
донька — ОКСАНА ҐНОЙ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та дітьми: ХРИСТЯ, ОЛЕСЬ і АНДРІЙКО
брат — ДАНИЛО з друиною РОСТИСЛАВОЮ та дітьми: ІГОР, з дружиною УЛЯНОЮ,МАРУСЯ ОДЕЖИНСЬКА з чоловіком БОГДАНОМ і дітьми, МАРТА ХОМЯК з чоловіком РОСТИКОМ і дітьми
братова — АННА з донькою ГАЛИНОЮ КРАСІЦЬКОЮ з чоловіком АНАТОЛЕМ та дітьми.
родина ОСІДАЧІВ — ІВАНКА зі сином РОМКОМ з дружиною ҐАНЕЮ і дітьми ОСІДАЧ ЛЮБА в Україні НАДЯ РОЗУМОВ зі сином БОГДАНОМ.
родина — БОГАЧЕВСЬКИХ, КРАВЦІВИХ, КУЛЬЧИЦЬКИХ, ҐНОЇВ

ПАНАХИДА - в п'ятницю, 1-го березня 1985 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН — в суботу, 2-го березня 1985 р. з того ж похоронного заведення, о год. 9-ій ранку, а відтак похоронна Служба Божа в церкві Царя Христа при 15-ій та Каюґа вулицях у Філядельфії, Па., а відтак на український католицький цвинтар св. Марії на Факс Чейсі.

•

Замість квітів родина просить складати датки на добродійні цілі.

На шляху...

(Закінчення зі стор. 2)

вою народів доведе до самостійности цих народів, в тому й Польщі. І щоб польські сучасні партіоти сказали, якщо б український відділ радіо „Свобода" нагло почав цикл аґдицій про польські злочини під час Другої світової війни, наприклад, винищування українського населення на Холмщині, чи про співпрацю польської поліції на Волині і польських колоністів з нацистами? Тож була б вода на млин нашого спільного ворога. І такою допомогою для цього спільного ворога слід уважати вище приведені авдиції польського радіо у „Вільній Европі". В той же час, як заходи члена редакції Іранека-Осьмецького в справі наладнання польсько-української співпраці збуваються повною мовчанкою, саботуються прямо. Нам слід висувати позитиви з польсько-українського минулого й сучасного, засуджувати ті трагічні помилки, що мали місце під час Другої світової війни по одному і другому боці. З матеріялів, опублікованих в документації боротьби УПА знаємо, що між УПА і АК йшли переговори в справі спільних дій, і це давало подекуди й позитивні результати. Цим і можна пояснити, що АК на „східніх землях" не давала „допомоги" польському населенню, як жаліється Хлющ. Але не тому, що УПА „мордувала" поляків, а що вона боролася з нацистами й советськими партизанами, і то часто у спільних діях з АК.

І ще одну ведмежу прислугу чинять такі шовіністичні авдиції. В Україні, зокрема в Західній, слухають польських пересилань. І можна уявити собі обурення українських патріотів з приводу всіх цих інсинуацій, спрямованих проти ОУН-УПА. Немає також сумніву, що советська пропаганда використовуватиме їх для творення антипольських настроїв серед українського населення, мовляв, бачите, які ці „полячішкі"! Ще раз підтверджується відома правда, що засліплений шовінізм приносить власному народові лише велику шкоду.

ДОПОВНЕННЯ

В доповненні до інформацій про появу творів Антона Рудницького, які були поміщені в „Свободі" з 23-го лютого ц.р., дружина Покійного композитора Марія Сокіл - Рудницька просить додати, що він помер вночі з 29-го на 30-го листопада 1975 року, що при виданні творів допомагав не лише син Роман, але й син Доріян, як також, що у списку творів пропущено цикл пісень для сопрано під заголовком „Чотири пісні про поневолену Україну". — Ред.

Десятий семінар хорових диригентів 1985 року

В Едмонтоні, Альта., відбудеться 10-ий ювілейний семінар хорових диригентів, який організує Українське Музичне Товариство Альберти. Семінар відбудеться в часі від 10-го до 25-го серпня 1985 року в приміщенні Інституту Св. Івана.

Кожнорічні семінари, переведені Українським Музичним Товариством Альберти, увійшли у сталий плян праці товариства, до успіху яких багато причинилися зацікавлення і фінансова допомога уряду Альберти, Фундації ім. Т. Шевченка, Товариства Взаємної Помочі, Філії УНО в Едмонтоні. Успіх цих семінарів завдячується дуже добрій організації і підготовці програми навчання, за яку відповідає маестро Володимир Колесник.

Маестро В. Колесник укладає програму навчання в такий спосіб, що кожного року вводить нову головну тему, яка є необхідною для вивчення диригентсько-хорового мистецтва. Всі теми мають певну тяглість, а для початківців повторено теми з попередніх років. Це виявляється дуже успішним, доказом того є, що кожного року на семінар прибувають близько 30 учасників з різних міст Канади, Америки, Австралії.

Цьогорічна програма навчання обіймає такі теми: диригування — індивідуальні та групові заняття; семінарний хор — (розспівування хору, розучування хорових творів, робота над звукоутворенням манерою співу, вокально-хоровими навичками); робота диригента з хором над вокальними елементами хорової звучности (вокал як основа співу, реґістри та клясифікація голосів, дихання як основа співу, звуковедення під час співу, слово і спів, прийоми хорового співу); керування церковним хором (естетика А. Веделя і виконавська проблематика на базі його Літургії, церковна музична термінологія); хорознавство (хор, хорові партії та їх голосовий склад, хоровий ансамбль, хоровий стрій, нюанси); українська хорова музика — світська, духовна, церковна; сольфеджіо та теорія музики; композитори України, українські композитори поза межами України та галузі їх творчости.

Останні три дні семінару, 23-25-го серпня, будуть присвячені спеціяльній програмі з метою ювілейного відзначення 10-ліття семінарів хорових диригентів. Впродовж тих трьох днів відбудуться лекції і панельні дискусії на теми: підготова диригентських кадрів та розвиток хорової культури (підготова диригентів та співаків, світські хори та їх репертуар, цековні хори та їх репертуар, молодечі та дитячі хори); хор і диригент (найважливіші елементи хорового співу, майстерність хорового співу, засоби художньої виразности, особистість — диригент); хорове мистецтво як частина духових потреб людства (естетика хорового мистецтва, естетичні потреби людини, мистецтво і життя суспільства).

Крім вищезгаданих лекцій відбудуться теж творчі та товариські зустрічі, як рівнож семінар закінчиться концертом, на якому кожний семінарист буде мати нагоду продиригувати одним твором. Просимо зголошуватися на двотижневий семінар, одначе хто не може відбути цілий семінар, можна зголошуватися лише на ювілейні святкування від 23-25-го серпня.

По ближчі інформації слід звертатися на адресу: Ukrainian Choral Conductors Seminar, 9530-109 Ave., Edmonton, Alta. T5H 1C7; Tel.: 455-3053.

Марія Дитиняк

Пожнив'я...

(Закінчення зі стор. 2)

розкрила великий оптимізм автора та його пристрасне бажання працювати для людей і України. В 1930 році видавництво „Книгоспілка" в Києві видало збірку „Книга баляд", де він часами влавався до Езопової мови, бажаючи засудити пекло большевизму. Тому тут переносив дію в далекі краї, під виглядом яких критикував сіру дійсність.

Разом із Влизьком у січні 1935 року розстріляли й Дмитра Фальківського, поліщука, що служив три роки в Червоній ґвардії; служив за власним признанням у ЧЕКА („Я теж косити мушу в ім'я майбутнього врожаю") і розчарований вернувся до рідного Полісся. Закидали йому „занепадництво". Тоді ж розстріляли Григорія Косинку, якому закидали „поверховність", і Костя Буревія. Перший колись під командою Болбочана гнав з України банди Муравйова й Антонова. Ніколи не був за кордоном, але йому таки приписали перехід кордону й саботажі. Був селянин-бідняк, не мав змоги ходити навіть до сільської школи, бо мусів змалку ходити на поденні роботи. І Буревія розстріляли за „організування саботажних актів". Він писав теж під псевдонімом Едвард Стріха, тричі царський уряд арештував його й засилав на Сибір. Григорій Петровський, майбутній „президент" Советської України, допоміг йому на Сибірі сісти на пароплав і втекти. На першому засіданні його товариші неволі — студенти, захоплені його талантом, допомогли йому підготовитися до іспиту і здати гімназійну матуру пізніше в Петербурзі, коли скінчився його термін заслання.

Свято державности у Виллимантику

Учасники мистецької частини програми виступають на святі державности у Виллимантику.

З ініціятиви Відділу УККА місцева українська громада урочисто відзначила 67-му річницю проголошення незалежности української держави.

У неділю, 20-го січня, о 8-ій годині ранку перед поштовим будинком у Виллимантику відбулася церемонія піднесення українського та американського прапорів, у якій взяли участь представники міської управи, українських організацій, численна українська громада. Після відчитання проклямацій, підписаних губернатором стейту Коннектикат і посадницею міста, були відспівані американський та український національні гимни. Тиждень пізніше, в неділю, 27-го січня, в Українському Народному Домі відбулася святочна академія, яку започаткував вступним словом голова місцевого Відділу УККА Іван Здирко. Він привітав численно зібраних присутніх та учасника визвольних змагань Михайла Яновича. Святочну промову виголосив Михайло Шулевський. В ній він розповів про історичні події тих далеких років, прочитав уривки з Актів проголошення соборности української держави. Відтак були відчитані проклямації представників американського уряду та відбулася мистецька частина програми, в якій взяла участь місцева молодь — дівчата з хору „Жайворонки" та діти з „Рідної Школи".

На закінчення присутні відспівали український національний гимн.

Про свято Державности у Виллимантику завдяки стaранням Ірини Олійник згадали у своїх передачах українська радіопрограма та місцева радіостанція, а також місцевий часопис.

І. О.

ПОМЕР ІНЖ. В. ГЕРМАК

Гілберн, Н. Й. — Родина інформує, що тут помер в неділю, 24-го лютого 1985 року, на 78-му році життя бл. п. інж. Володимир Гермак, член Товариства Українських Інженерів Америки. Панахида буде відправлена в неділю, 3-го березня о год. 7-ій вечора, в похоронному заведенні Снайдедера у Ремзі, Н. Дж., а похорон у понеділок, 4-го березня, о год. 9:30 рано, до місцевої католицької церкви св. ап. Павла (Черрі лейн) і на цвинтар у Мава, Н. Дж. У жалобі залишились син Богдан з дружиною Орисею, сестра Ірина Падох з мужем Ярославом, сестра Ліда Зубрицька з мужем Миколою та дальша родина.